

3. Kadar sadiš, pazi, da bodo vsi presledki mej rastlinami v eni vrsti in pa mej vrstami enoliki, zatoraj naj bodo grede, koder je le mogoče, pravokotne. Kdor tega ne pogodi z očmi, naj pa na sadilni deski, na kateri mora stati in ki mora biti ravno toliko široka, kolikor so povprečne vrste oddaljene druga od druge, znamenuje s črtami ali zarezi, koliko naj bodo rastline vsaksebi. Pazi, da predevaje desko ostaneš v isti meri. Našim vrtnarjem je veliko do tega, da so vsi presledki okrog rastline enaki, da so vrste enako oddaljene na dolgost in na širokost, sadilna deska mora zatoraj biti tako široka, kolikor je treba saditi rastline drugo od druge.

4. Rastlin ni smeti presajati globoče, nego so stale poprej. Rastlino je seveda lahko za centimeter više zasuti, ker se zemlja posede. Pregloboko posajene rastline rada gnijo ali pa zaostajajo v rasti. Motijo se, ki mislijo da globoko posajene rastline bolje rastejo.

5. Ob vsaki presaji i sadiki pusti jamico. Ta jamica je jako važna, da se v njej zbira voda, ko rastlinam s škropilnico prilivaš. Da se bode vsaka rastlina prijala, ne sadi ob solnčni vročini, ampak zjutraj zgodaj ali pa še bolje zvečer. Ko posadiš tri ali štiri vrste, vlij brez škropilnice vode v vsako jamico, pa ne čakaj, dokler posadiš vso gredo. Kadar gredo posadiš, polij s škropilnico vso gredo tako močno, kakor bi poprej rastlinam ne bil primočil. Vode se mora na novo nabrati po jamicah za nekaj časa. Greda potem ostane drugi dan vlažna; bodi si solnce še tako vroče, rastline stojé po konci in ne venejo. Kdor se pri sajenji boji za vodo, bode čez nekaj dni videl, da se mnogo rastlin ni prijelo.

Kadar so se rastline dobro prijele, lahko je malo ponehati z zalivanjem, ali če hočeš, da bode zelenjad hitro rastla, moraš jej ob najgorkejših dnevih tako močno prilivati, da prst dopoldne ostane vlažna. Pozno posajena zelenjad, če jo pridno zalivaš, poprej toliko doraste, da je užitna, nego zgodaj sajena, če je ne zalivaš.

Prilivaj in rahljaj po leti, in zelenjad ti bode čuda lepo uspevala,

O pravilni zgradbi svinjakov.

Da prasiči lepo uspevajo, treba, da so v dobrem svinjaku.

Dasi bi to moralo povsod biti znano, vendar so svinjaki večinoma mokri, umazani, temni, proti mrazu in vročini nezavarovani ter se nahajajo v najslabejšem kraju gospodarskega poslopja. Zato se tudi ne smemo čuditi, če vidimo, da se gospodarjem svinjereja ne obnaša dobro ter da vsako leto mnogo prasičev po raznih občinah pogine za različne bolezni.

Kakšen je svinjak, to je za zdravje in dobro rejo prasičev zelo važnega vpliva in izredno velike pomembe.

Sploh hočemo ob kratkem omeniti, svinjaki naj bodo gorki in suhi, in zatoraj je najbolje, da stojé proti jugu. S tem se poravnajo pred vsem zdravju zelo škod-

ljive vremenske premembe, ob enem pa se izogne žival tudi soparni vročini, mrazu in mokroti. Za svinjake se ne smejo najslabejši, marveč morajo se vselej primerni prostori v gospodarskem poslopju izbrati.

Poleg prav izvoljenega kraja gledati je, da je svinjak dosti prostoren, posebno pa da so posamični njegovi oddelki, katere imenujemo „koče“, namenu svinjereje primerno veliki.

Računi se prostora v svinjaku, in sicer za plemenskega merjasca 2,5 do 3 kvadratne metre (25 do 30 kvadratnih črevljev), za plemensko svinjo s prasički vred po njih velikosti, oziroma plemenu (pasmi) 3 do 5 kvadratnih metrov (30 do 50 kvadratnih črevljev) za pitanca (pitanega prasica) povprečno 2 kvadratna metra (20 kvadratnih črevljev) in za mlade prasiče $\frac{1}{2}$ do 1 kvadraten meter (5 do 10 kvadratnih črevljev).

Omenimo naj še, da je pri navadnem pitanju prasičev prostor lahko bolj tesen, oddelki svinjakov za plemenske svinje pa morajo biti veliko večji, da se morejo bolj gibati in da oprasivšim se ne postane prostor premajhen, drugače se večkrat gospodarju v škodo prasički pomečkajo.

Pri določbi prostornosti svinjakom gledati moramo dalje vselej na pleme, katero redimo; za veliko Lincolnsirske prasiče n. pr. je napraviti večje svinjake, nego za srednje velike Suffolske ali Berkshirske ali za naša domača in ogrska plemena.

Izjemno smemo svinjake tudi k drugim poslopjem (hlevu ali skednju) prizidati ali vzdati, čemur se tu in tam pri manjših kmetijah ni mogoče izogniti, če pa redimo bolj veliko prasičev, moramo jim postaviti popolnoma točen svinjak.

Sicer ne posebno priporočani v govej hlev ali v skedenj vzdani svinjaki omogočijo, da se po zimi toplina toliko ne zniža. Skrbeti pa je za dober odvod gnojnice, za redno kroženje zraka ter za to, da se na primernih krajih napravijo okna, da so svinjaki kolikor mogoče svetli.

Pod tlemi svinjakov je treba napraviti primerne gnojnične kanale, in sicer tako da se po posamičnih oddelkih nastala gnojnica ne izgublja na istem prostoru v tla, marveč da hitro odteka. Tako se dobiva mnogo dobrega gnojiva za travnike in deteljišča itd., na kar posebno opozarjamo.

Razne reči.

* Da ti breskve, katere nočejo roditi, vendar le rode, moraš jim pognojiti s pepelom. V Ameriki, kjer imajo velikanske breskove nasade, izkusili so namreč, da dela pepelika breskve rodne. Pepela natrosi okoli debela, in sicer precej daleč na okrog, najmanj pa toliko daleč, dokler sega krona.

* Kako se preženo miši? Jako dobro sredstvo za preganjanje miši je liste oleandrovo (listje rožnega lo-
*